БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

НОЯБРЬ
11
суббота
1939 он
№ 260 (2960)
Сэн 10 мүнгэ

БУРЯТ-МОНГОЛ ҮНЭН

ВКП(б)-эйн Б.-М. Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй ОРГАН

НОЯБРИИН 7-до, УЛААН ПЛОЩАДЬ ДЭЭРЭ

СОВЕТСКЭ АРАДАЙ ЗЭБСЭГТЭ ХҮСЭНҮҮДЭЙ ПАРАД

Столица дээгүүр, хүжэ үргэлжэ һамэжэн түлэнүүд сайрана. Москвагай улицанууд ба площаднууд гоё һайханаар шэмэгдэн, праздничнаар сууряатан байгаа. Демонстрантнуудай олон тоото колононууд, столицын центр—Улаан Площадь тээшэ ошоно.

Агуухэ Октябрьска социалистическэ революциин 22-дохи ойн үдэртэ, Улаан Площадь дээрэ тон хүхюун ба праздничнэ байна 9 часта, Кремлевскэ ханын дэргэдэхи бүхы трибунууд хүнүүдээр дүүргэгдэнхэй байба. Эндэ, ВКП(б)-эйн ЦК-гэй членүүд, СССР-эй Верховно Соведэй ба РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадууд, Советскэ Союзай суута геройнууд, Московско предприятинуудай эли мэдээтэ стахановцууд ба ударнигууд, элитэ эрдэмтэд, инженернүүд, писательнууд, артистнууд, художнигууд, музыкантнууд, һургагшанар сугլарaба. Мүнөө, столицада айлшалажа ерээд байһан, Баруун Украинын ба Баруун Белоруссиин Арадай Суглаануудай депутадууд—агуухэ Советскэ Союзай шэнэ гражданууд болбол москвичануудтай хамта эндэ ерэлсэнэ.

Трибунууд дээрэ—дипломатическэ корпусай чинүүд, военнэ атташенүүд, советскэ ба гадаада прессын хэдэн арбаад корреспондентнүүд. Парадта хабаадагша Улаан Армиин ба Уһан-Сэрэгэй Флодой частьнууд, бүхы площадь дээрэ, зүб квадрадуудаар жэрылдэн жагсаба. Парадые командовалагша, Советскэ Союзай Маршал С. М. Буденный болбол сэрэгүүдые зубшан ябажа амаршалана.

Улаан Площадиин дүтэ шадар байгаа бүхы гэрнүүд праздничнаар шэмэгдэнхэй. Мавзолейн урдаһаа хараад байһан байшангай фасадай центральна частьда, гоё һайханаар зурагдаһан, Ленин ба Сталинай портредүүд байна. Гигантска — бага байшан дээрэ, «СССР-эй ажалшадай түрүү отряд—Бүхэсоюзна Коммунистическэ большевигүүдэй парти мандаг» гэһэн лозунг холоһоо харагдана. «Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!»—гэһэн, коммунистическэ манифестын дүлэтэ үгэнүүдород, испанска, немецкэ, французска, англиска ба китад хэлэнүүд дээрэ дахин-дахин дабтагдана.

Арбан час. Нэрьемэ алигаташалганууд, амаршалгын абянууд сууряатана. Арми ба арад хадаа өөһэдынгөө вождь нүхэр Сталиные ба тэрэнэй үнэн соратнигуудые амаршалана.

Трибуна дээрэ нүхэд: **Сталин Молотов**, Л. М. Каганович, Андреев, Микоян, Берия, Шверник, Маленков, Димитров, Шкирятов, Щербаков, Мануильский, Булганин Вышинский, Вознесенский, Поскребышев, Вахрущев, Бадаев, Горкин, Пронин, Николаева, Ярославский, М. М. Каганович, Бенедиктов, Первухин, Меркулов, Малышев, Лихачев, Ванников, Сергеев, Зверев, Зотов, Кафтанов, Соснин, Хохлов, Деканозов, Лозовский, Поспелов, Попов, Черноусов, Пальцев, Макаров, Михайлов, Громов, Мишакова ба бусад гарана.

Кремлиин спасска воротаһаа, обороныы Арадай Комиссар, Советскэ Союзай Маршал К. Е. Ворошилов гарана. Парадые командовалагша, Московско гарнизоной начальник, Советскэ Союзай Маршал С.М. Буденныын рапортые абаад, нүхэр Ворошилов хадаа сэрэгүүдые зубшан амаршалана. Улаанармейскэ ба улаанфлотско нэрьемэ «ура» болбол Москва мүрэнэй саана, бүри холо хүртэр сууряатана.

Сэрэгүүдые амаршалга дүүрэнэ. Нүхэр Ворошилов, мавзолейн трибуна дээрэ гарана. Тэрэ болбол улаанармейцууд, командирнууд, начальнигууд, комиссарнууд ба политхүдэлмэрилэгшэд, хүдэлмэришэд, колхознигууд ба интеллигентнэ ажалчи хүдэлмэрилэгшэд ба польско панай дарлалтаһаа сүлөөлэгдэһэн, украинска ба белорусска арадуудай түлөөлэгшэдтэ, үгэ хэлэн, хандана. ВКП(б)-эйн ЦК-гэй ба СССР-эй правительствын даалгабар яар, нүхэр Ворошилов болбол Агуухэ Октябрьска Социалистическэ революцитэй дашарамдуулан, тэдэниие амаршалана.

Баярай номогохон байдалда, үгэ бүхэниинь тодоор дуулдана. Сталинска Нархомой үгые, гайхамшаг ороной түлөө, тэрэнэй ургалта ба һалбаралтын түлөө, өөһэдынгөө хүсэн түгэс Улаан Армиин түлөө, алдарта Уһан-Сэрэгэй Флодой түлөө омогорхолоор, Советскэ Союзай ажалша бүхэнэй зүрхые дүүргэһэн үгые, Улаан Площадь дээрэ сугларагшад, тэдэнтэй хамта бүхы орон болбол тон ехэ анхаралтайгаар ба баяртайгаар соносоно.

Өөрынгөө үгые дүүргэжэ, нүхэр Ворошилов иигэжэ хэлэнэ:

Манай агуухэ ба сэсэн Сталин мандаг!

Площадь дээрэ хэдэн минутын торшо соо, нүхэр Сталинай хүндэлэлдэ баярай «ура» сууряатана. «Интернационал» баяраар ханхинана. Буугай салют нэрьенэ.

10 час 30 минута. Команда үгтэнэ—сэрэгүүд ябажа эхилэнэ. Баярай марш эхилэнэ. Саашаа, Жуковскын нэрэмжэтэ, агаар-сэрэгэй академиин соносогшодой колонно ябана. Тэрэниие академиин начальник, комдив Потеранцев ба академиин военком, полковой комиссар Приезжев гэгшэд толгойлоно. Военнэ-инженернэ факультедэй һурагша орденто нүх. Воронцов туг барин ябана. Өөһэдынгөө агуухэ эхэ ороной алдар солодо, үсөөн бэшэ эрхим габиянуудые харуулаһан Сталинска омог соколнуудые, трибуна дээрэһээ алигаташалгануудаар амаршалана. Академиин һурагшадай зэргэнүүдтэ, Советскэ Союзай Герой майор Десницкий ба майор Баранов гэгшэд ябалсана.

Сталинай нэрэмжэтэ, механизаци ба моторизациин военнэ академиин тугые Советскэ Союзай Герой майор Лапутин барижа ябана. Советскэ Союзай геройнууд старша лейтенант Новиков ба старша лейтенант Семенов гэгшэд тугые үдэшэнэ. Улаан Армиин эрхим хүнүүд болбол Советскэ арадай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй боевой хүсэшадалые арбидхалгада эсэшэгүйгөөр хүдэлмэрилэжэ, академида һурадаг байна. Улаан Площадь дээрэ баярай маршада, академиин командна факультедэй һурагшадай зэргэнүүдтэ, Советскэ Союзай 6 геройнууд ба 53 ордентод хабаадаба.

Улаан Армиин бүхы академинүүдһээ эгээл хуушанай академи, —Ленинэй ба Улаан Тугай орденуудаар шагнагдаһан, М. В. Фрунзын нэрэмжэтэ, военнэ академиин һурагшад гайхамшаг маршаараа илгарана. Академиин начальник, хоёрдохи рангын командарм Хозин ба академиин военком, бригадна комиссар Батронов гэгшэд энэ колонные толгойлоно. Хасан нуурай дэргэдэхи байлдаануудта алдаршаһан ба дайсадһаа сүлөөлэгдэһэн, Заозерно сопка дээрэ улаан туг намилзуулаһан, Советскэ Союзай Герой капитан Мошляк, академиин тугые барин ябана. Тэрэнтэй зэргэлээд—Советскэ Союзай геройнууд полковник Погодин ба капитан Левченко гэгшэд ябаба.

Хара шинельнүүдые үмдэһэн морягуудай коллонно ерэнэ. Улаан тугта Балтикын тугынь үндэр дээрэ намилзана, тэрэнэй боевой корабльнуудань Советскэ Союзай далайн хилэнүүдэй найдамта хамагаалагшань мүн болоно.

Сэрэгүүдэй олон тоото шэнэ частьнууд Улаан площадь дээрэ гарана. Арад болбол социализмын ороной илалтата армиие халуунаар амаршалана. Баруун Украинын ба Баруун Белоруссиин сүлөөлэгдэһэн арадуудай түлөөлэгшэд болбол москвичуудтай хамта боецуудые баяртайгаар амаршалана. Тэдэнэр болбол ахадүүгэй арадуудта, тэдэнэй ажабайдалай хүшэр хүндэ минутада туһалахаяа ерэһэн, сүлөөлэгшэ армиие нэрьемээр аплодировалана.

Буудалгын Московско дивизиин пехотно частьнууд, площадь дээрэ монолитно жагсаалаар ерэнэ. Гайхамшаг габиянуудые өөһэдынгөө нягта жагсаалаар, өөһэдынгөө строевой бэлэдхэлээр, бүгэдэниитын дурахүсэлые татана. Боецууд болбол винтовканууд, гар пулемедууд ба гранатомедүүдтэйгээр ябана. Тэдэнэр хадаа булад шлёмуудые үмдөөд ябахадань, тэрэ минутада Улаан Площадь, болбол үргэлжэ дабагдашагүй панцырьнуудаар хуяглагдаһан шэнгеэр харагдана. Шэнэ автоматическэ буунууд, хүйтэн жаданууд ба булад стволнууд болбол байлдаанда пехотын һүртэ хүсэнэй шиидхэхы удхашанарые тэмдэглэнэ.

Столицын ажалшадай зэбсэгтэ отрядуудые толгойлон туг бариһан зуугаад хүнүүд ябана. Трибуна дээрэ сугларагшад болбол өөһэдынгөө хуушан хани нүхэд, тон дүтын танилнууд—1905 ондо Улаан Пресни дээрэхи баррикадна байлдаануудта хабаадагшад, улаангвардейцууд ба улаан партизануудые харанад. Революционно тулалдаануудай ветерануудтай нэгэн хамта, залуушуудосоавиахимовцууд, ворошиловско буудагшадай отрядууд, зэбсэгтэ студентнүүд ябалсана. Аэрофлодой сводно отряд, тэрэнэй зэргэнүүдтэ олон тоото эхэнэрнүүд, болбол боевой самоледуудай штурвалнуудые барьяад, ямаршье минутада һуухаар ба ямаршье дайсадай толгой дээрэ, зуугаад мянган тонн металлые агаарһаа тэһэлэхээр бэлэн байһанаа эхэ оронойгоо урда демонстрировалана.

Площадь хадаа минутын торшо соо юшьегүй хооһон болоно. Тэрэнэй һүүлдэ, кавалерийска колоннонууд тэрэниие дүүргэнэ. Гражданска дайнай жэлнүүдтэ, үзэгдөөгүй алдараар хушагдаһан улаан конница болбол нүхэр Сталинаар байгуулагдаһан, нүхэд Ворошилов ба Буденноор хүмүүжүүлэгдэһэн нэгэдэхи морин сэрэгэй боевой традицинуудые бүхөөр хадагалан ябана. Всадннигуудай һуудалань гайхамшаг. Подразделениин командирнууд болбол мавзолейн трибунын урдуур гарахадаа, ялалзама хурса һэлмэнүүдээрээ салют үгэнэ. Колонно бүхэнэй стройе холбоһон тачанканууд хадаа саг үргэлжэ алдар солоор дүүргэдэг атакануудта адаляар үзэгдэнэ. Улаан кавалериин хүсэ шадалань саг үргэлжэ ургана. Мүнөөдэр, зрительнүүд болбол конницые үдэшэгшэ морито кавалериин хүнгэн буунууд хадаа тон ехээр һайжараа гэжэ харана: тэдэнэр болбол резиново шинэнүүд дээрэ зөөлэхэнөөр мухарина. Энэ багахан деталь болбол байлдаанда артеллериин маневренностиие тон ехээр арбидхана. Трибунануудай урдуур, самокатчитууд шэмээгүйгөөр гарана, тэрэнэй һүүлээр, Улаан Армиин боевой тугууд доро жагсахаар хэзээ бүхэндэ бэлэн байһан тэрээнэй резерв, столицын спортивно обществонуудай велосипедистнүүдэй сводно полк ябана. Площадь дээгүүр мотоциклистнүүд—пулеметчигууд үнгэрэнэ. Тэдэнэй батальон бүхэн хадаа богонихон болзор соо олон километрын маршануудые хэжэ шададаг, буудалгын тон ехэ хүсэнэй подразделени мүн болоно.

Эсэстээ, Улаан Армиин омогорхолонь — артиллерийска частьнууд хадаа улаан площадиие үни удаан эзэлэнэ. Артиллериин ворошиловско залпын хүсэнь гайхамшаг ба һүртэй. Сталинска табанжэлнүүдэй торшо соо, советскэ арад болбол социализмын агуухэ ороной священнэ хилэнүүдые эбдэхээ һэдэһэн ямаршье армиие бутасохижо ба үгы хэжэ шададаг, хүсэн түгэс зэбсэгжэлгые байгуулаа. Тэрэнэй һүүлдэ, площадь дээгүүр, элдэб олон янзын калибрнуудай буунууд үнгэрэнэ. Грузовигуудай прицепкэ дээрэ—пушканууд ба гаубицанууд. Танкетконуудай прицеп дээрэ—противотанкова пушканууд.

11 час 35 минута. Бронитанкова частьнуудай маршиие нээгшэ хүсэн түгэс танканууд площадь дээгүүр сахилгаан шэнги хурдан скоростёор үнгэрэнэ. Боевой бэлэдхэлэй отличник, залуу лейтенант—орденто нүхэр Андреевэй жолоодожо ябаһан түрүүшын машинын нээмэл башни дээрэ улаан туг намилзан ябана.

Площадь дээгүүр бронемашинанууд шэмээгүйгөөр мухарина. Хэдэн зуугаад, хүсэн түгэс танкнууд—хэрэмүүд, артеллерийска хүсэтэ зэбсэгжэлгэтэй ба пулеметно тон ехэ уурхайнуудтай хуурай замай брононесцуудай, площадь дээрэ харагдахадань нэрьемэ аплодисментнүүд болоно. Орон болбол өөһэдынгөө залуу, гайхамшаг патриодуудта тон ехэ техникые найдаһан байна.

Танкнууд болбол газар дээрэхи зэбсэгтэ хүсэнүүдые холбоно.

Олонтоото, хэдэн зуугаад эрэлхэг летчигууд хадаа ноябриин 7-ной парадта, өөһэдынгөө ниидэлгын үндэр мастерствое улаан столицодо харуулахаар бэлэн байгаа. Гэбэшье, уларил тойбо хэһэн байна.

ГУМ-ын байшан дээхэнүүр, табан боевой самоледууд үнгэрэнэ.

Военнэ парадай һүүлшын хабаадагшадые үдэшэжэ, трибунанууд дээрэ байгшад болбол алигаташалгануудаар боецууд ба командирнуудые, Советскэ Союзай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй алдарта түлөөлэгшэдые амаршалана.

Московско „Станконормаль" заводой стахановка-револьверщица А. И. Коротеева болбол Улаан Армида ошоһон, револьверно автомадуудай наладчигай орондо хүдэлмэрилнэ Нүх. Коротеева 4 автомадта хүдэлмэрилөөд, нэгэшье голодоһо хэмэгүй. (ТАСС-ын фото-клише).

Ехэ театрта болоһон баярай заседани

1939 оной ноябриин 6.

СССР-эй Ехэ театр—праздничнаар гоёогдонхой. Байшангуудай колононуудай хоорондо, Маркс, Энгельс, Ленин, Сталинай портредүүд холоһоо яларан харагдана.

Ноябриин 6-най үдэшэлэн, Ехэ театр соо, Центральна ба Московско партийна, советскэ, профсоюзна ба общественнэ организацинуудай, хүдэлмэришэд—стахановцууд ба ударнигуудай, интеллигенциин хабаадалгатайгаар, Агуухэ Октябрьска Социалистическэ революциин XXII ойдо зорюулагдаһан, Московско Соведэй торжественнэ заседани болобо.

18 час. Театрай тон ехэ, олон ярусна зал болбол хүнүүдээр дүүргэгдэнхэй байба. Эндэ, ВКП(б) эйн ЦК-гэй, ВКП(б)-эйн МК ба МГК-гэй членүүд, СССР-эй Верховно Соведэй ба РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадууд, Арадай Комиссарнууд, ВЦСПС-эй ба профсоюзуудай центральна комитедүүдэй членүүд, Моссоведэй, районно соведэй депутадууд, Мособлисполкомой членүүд, Советскэ Союзай Геройнууд, Хүдэлмэришэн-Таряашанай Улаан Армиин ба Уһан-Сэрэгэй Флодой эли мэдээтэ хүнүүд, наука ба техникын эрхим түлөөлэгшэд, литература ба искусствын деятельнүүд, социалистическэ ажалай мастернууд сугларaба. Тэдээнтэй хамта, празник болбол Москвада байгаа, Баруун Украиныы Арадай Суглаанай ба Баруун Белоруссиин Арадай Суглаанай депутадуудые—социализмын ороной шэнэ граждануудые баярай оршомбайдалда угтана.

Президиумдэ, нүхэд И. В. Сталин, В. М. Молотов, К. Е. Ворошилов, Л. М. Каганович, А. А. Андреев, А. И. Микоян, Л. П. Берия, Н. М. Шверник, Г. М. Маленков, Г. М. Димитров, М. Ф. Шкирятов, Н. А. Булганин, Л. З. Мехлис, А. С. Щербаков, С. М. Буденный, В. П. Пронин, Н. А. Михайлов, Г. М. Попов, В. Е. Макаров, П. С. Тарасов, С. Я. Яковлев, К. Ф. Калашников, И. А. Гракин, Г. Н. Пальцев, А. И. Запорожец, П. Н. Пичугин, А. М. Пегов гэгшэд ерэнэ.

Бүхы Сугларагшад хүл дээрээ бодно, арадуудай агуухэ вождь нүхэр Сталиниие ба тэрэнэй дүтын соратнигуудые, овацида ороһон, нэрьемэ, үни удаан аплодисментнүүдээр амаршалана. Иимэ абянууд сууряатана: «Агуухэ Сталин мандаг!» «Түрэл Сталинда Ура».

Торжественнэ заседаниие, Московско Соведэй түрүүлэгшэ нүх. В. П. Пронин нээнэ.

Сугларагшад болбол баярай заседаниин хүндэтэ президиумдэ нүхэд И. В. Сталин, В. М. Молотов, К. Е. Ворошилов, Л. М. Каганович, М. И. Калинин, А. А. Андреев, А. И. Микоян, А. А. Жданов, Н. С. Хрущев, Л. П. Берия, Н. М. Шверник, Г. М. Димитровые тон ехэ баясхалантайгаар ба дэбжэлтэтэйгээр һунгана.

Нүхэр Сталинай ба тэрэнэй үнэн сэхэ соратнигуудай хүндэлэлдэ, баярай оваци хэдэн минутада үргэлжэлэнэ. Шанга ба хүхюун амаршалганууд, хүсэн түгэс «ура» хашхаралдаанууд сууряатана.

Агуухэ Октябрьска Социалистическэ Революциин XXII ой тухай доклад хэхынь тула СССР-эй Арадай Комиссарнарай Соведэй түрүүлэгшэ нүхэр В. М. Молотовто үгэ үгтэбэ. Трибуна дээрэ тэдэнэй гаралга хадаа нэрьемэ, үни удаан аплодисментнүүдээр үдэшэгдэнэ. Оваци нэрьенэ. Бүхы сугларагшад хадаа Советскэ правительствын толгойе амаршалана.

Час үлүүтэй үргэлжэлэһэн, нүхэр Молотовой доклад болбол һуларашагүй анхаралаар соносогдоһон ба халуун аплодисмертнүүдээр нэгэтэ бэшэ таһалдаһан байна.

Баярай заседанида хабаадагшад болбол ВКП(б)-эйн Центральна Комитет—нүхэр Сталинда ба СССР-эй Арадай Комиссарнуудай Соведэй түрүүлэгшэ — нүхэр Молотовто амаршалгануудые нэрьемэ аплодисментнүүд доро хүргэбэ.

Баярай заседаниин дүүрэхэдэнь, тон ехэ концерт болоһон байна.

(ТАСС)

Октябриин Социалистическэ Революциин XXII ойдо зорюулагдаһан баярай заседани

Гүрэнэй Бурят-Монгол театрай байшан болбол Октябрьска Социалистическэ Революциин XXII жэлэй ойдо зорюулагдаһан плакат, лозунг, портредүүдээр шэмэгдэнхэй байба. Ноябриин 6-най үдэшэлэн, тэрээн тээшэ, Улан-Удэ городой предприятинуудай ба учрежденинүүдэй түрүү хүнүүд—БМАССР-эй Верховно Соведэй депутадууд, стахановцууд, ударнигууд, отличнигууд, интеллигентнүүд ба бусад ошоно.

Ород драмын театрай залаар дүүрэн зон сугларбад. Үдэшын 6 час болобо. СССР-эй Верховно Соведэй депутат, партиин Бурят-Монгол обкомой секретарь нүхэр С. Д. Игнатьев, РСФСР-эй Верховно Соведэй депутат, ВКП(б)-эйн обкомой секретарь нүхэр Д. Ц. Цыремпилон, Улан-Удын депогой машинист, орденто нүхэр Калинин, партиин Улан-Удын Горкомой секретарьнууд нүхэд Татьянин, Сыденов ба бусад хадаа президиумэй һуурише эзэлэбэд.

Хүндэтэ президиумдэ, хүнтүрэлтэнэй гени, нүхэр Сталин түрүүтэй, ВКП(б)-эйн ЦК-гэй политбюрогой членүүд ба нүхэд Маленков, Димитров ба Тельман гэгшэд һунгагдаба.

Агуухэ Октябрьска Социалистическэ Революциин XXII-дохи ойн тухай нүх. С. Д. Игнатьев доклад хэбэ. Удхатүгэс доклад соогоо, 22 жэлэй торшо соо Советскэ Союзай туйлаһан агуухэ илалтанууд, зохёон байгуулагша советскэ арадай хүхюу сэнгэлиг ажабайдал ба СССР-эй хүсэ шадалай туйлай ехээр ургаһан тухайнь хэлэхэ зуураа, капиталистическэ оронуудахи арад зоной хашаланта байдал ба Европодо, Азида үүсхэгдэн гараһан дайн сэрэгэй тухай тон тодорхойгоор хэлээ. Нүхэр Игнатьев хадаа—«Агуухэ Сталин мандаг!»—гээд, өөрынгөө докладые дүүргэхэдэнь, зал соо һууһан зоной нэрьемэ аплодисментнүүд ба „ура" хашхаралдан, хүл дээрээ боджо, «—Арадуудай вождь нүхэр Сталин мандаг!» гэһэн, хүсэтэ оваци хүнхинэнэ.

Тииһээр байтар, жэгдэхэн алхамаар гэшхэлһэн, һүр жабхаланта Улаан Армиин боецүүд ерэжэ, баярай заседаниие амаршалаба. Халхын голдо болоһон байлдаанда хабаадалсаһан, политругэй орологшо нүх. Башинов хадаа трибуна дээрэ гарана.

—Нүхэдүүд! хүдэлмэришэд, колхознигууд, советскэ интеллигентнүүд! Таанарта, алдар солото улаан пограничнигуудай зүгһөө большевистскэ, пограничнигуудай амаршалгые хүргэнэм»—гэжэ, мэдүүлхэтээ хамта,—«Бидэнэр, героическэ Улаан Армиин боецууд болбол, хэрбээ манай газар дээрэ дайсанай орохо болоо һаань, Эхэ оронойгоо зуун-наянгурбан миллионно арадтаяа хамта, Сталинай түлөө, коммунизмын түлөө гэһэн түгэс хүсэтэ туг доро жагсажа, дайсадые үгы хэхээр бэлэн байнабди»—гэжэ, торжественнэ мэдүүлһэн байна.

Социализмын хүсэтэ Армиин боецүүдэй түлөөлэгшэд хадаа зал соо һууһан хүнүүдэй нэрьемэ аплодисментнүүд ба „ура" хашхаралгаар угтагдана.

Арадуудай агуухэ вождь нүхэр Сталинда, тэрэнэй боевой соратнигууд — нүхэд Молотовто, Ворошиловто эльгээгдэхэ амаршалгын телеграммануудые, эндэ сугларагшад хадаа тон ехэ баяртайгаар баталан абаба.

Энэнэй һүүлээр, баярай заседани дүүрээ. Тиигээд, концерт харуулагдаа.

АГУУЕХЭ ОКТЯБРЬСКА СОЦИАЛИСТИЧЕСКЭ РЕВОЛЮЦИИН XXII ОЙЕ ҺАЙНҮДЭРЛЭЛГЭ

КАБАНСК

Ноябриин 6-най үдэшын 7 часта, аймагай центрдахи культурын байшан соо, Октябриин Революциин XXII жэлэй агууехэ ойдо зорюулагдаһан, олонзонтой баярай заседани болоһон байна.

Революциин локомотивой машинист, агууехэ Сталин түрүүтэйгээр, партиин ЦК-гэй политбюрогэй членүүд ба нүхэр Димитров, нүхэр Тельман гэгшэд заседаниинь хүндэтэ президиумэй составта һунгагдаа.

ВКП(б)-эйн айкомой секретарь нүх. Беляев хадаа алдарта XXII ой тушаа доклад хэһэн байна. Докладайнь һүүлээр, хүхюу сэнгэлиг советскэ эдиршүүдэй түлөөлэгшэнэр—дунда һургуулиин пионернүүд болбол тус заседаниие амаршалба. Ленин-Сталинай партиие тойроп үшөө нягтаар жагсахые ба шэнэ шэнэһүүд илалтануудта уряалһан, тусхай резолюци абтаһан байна.

Баярай заседаниин дүүрэһэнэй хойно «Блокнот» гэжэ пьеса табигдаба.

* *

XXII жэлэй ойе праздновалга хадаа тус аймагай сельсоведүүдтэ, колхозуудта тон эмхитэйгээр үнгэргэгдөө. Колхоз бүхэндэ баярай заседани болоһон байна. ВКП(б)-эйн айкомоор эльгээгдэһэн 76 докладчигууд хадаа колхозуудта болоһон баярай заседанинуудай дээрэ, Октябрьска Социалистическэ революциин XXII жэлэй ой тухай докладуудые хэбэд.

КЯХТА

Ноябриин 6-най үдэшэ, городой социалистическэ культурын байшан дотор баярай заседани болобо, энээндэ хамтадаа 500 шахуу ажалшад—колхозниггуд, интеллигентнүүд ба һурагшад суглараба. Заседани дээрэ ВКП(б)-эйн айкомой секретарь нүхэр Леликов доклад хэһэн байна. Нүхэр Леликовой хоёрчасай докладай һүүлдэ, организацинуудай түлөөлэгшэнэр амаршалалгын үгэнүүдые хэлэбэд.

Мүн тэрэшэлэн, Буир нуурдахи байлдаанда хабаадалсагша нүхэр Дюншанко хадаа японско тэнэг самурайнуудые Монгольско-Советскэ сэрэгүүдэй бутасохиһон тухай ба Хүдэлмэриин-Таряашанай алдарта Улаан Армиин боецуудай харуулһан гайхамшаг геройзм тухайнь дэлгэрэнгыгээр хэлэжэ үгэбэ. Нүхэр Дюншанкын үгые нэрэмжэ аплодисментүүдээр угтана. Түүнэй һүүлээрэнь, улаанармейцинуүд болбол пляскын ба дуунай выступлени хэһэн ба бусад гоё һайхан нааданууд эмхидхэгдэһэн байна.

Ноябриин 7-ной үдэр, городой ажалшадай демонстраци болоо. Үдэшэлэн, бүхы учреждениинүүдтэ ба һуралсалай заведениинүүдтэ вечернүүд үнгэргэгдөө. Недтехникум ба политпросвет һургуулиин коллективууд, иланга— эмхитэйгээр һайнүдэрлэбэ.

ХОРИ

Хориин аймагай центрдэрхи ажалшад хадаа Агууехэ Октябрьска Социалистическэ революциин XXII жэлэй ойе угаа ехэ дэбжэлтэтэйгээр угтаба. Ноябриин 6-ай үдэр, соцкультурын байшан дотор үнгэргэгдэһэн баярай заседанида тон олон ажалшад суглараа. Эндэ, Советскэ засагай жэлнүүдэй торшодохи манай ороной илалтануудтушаа, тодо һонор ба һонирхолтой докладые партиин айкомой секретарь нүхэр Языков хэбэ.

Докладай һүүлээр, «Ленин тухай 3 дуун» гэжэ кино демонстрацилагдаба. Үглөөдэрынь, 400 гаран ажалшадай хабаадалсалгатай демонстраци болоһон ба социалистическэ, общественнэ организацинуудһаа амаршалалгын түрүүдые (Петинов—аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ), (Антакшинов—комсомолой айкомой секретарь ба бусад) хэлэбэд.

* *

Анаагай сомоной, Ждановай нэрэмжэтэ колхоздо, социалистическэ революциин XXII жэлэй ой һайнаар үнгэргэгдөө. Колхозно самодеятельностиин вечер ехэ амжалтатайгаар болоо.

МЫСОВОЙ

Ноябриин 6... Мысовой станци дахи клуб тээшэ, залуушууд, үбгэд, хүгшэд, эдиршүүдэй олоороо ошоно... Эндэ баярай заседани эхилэбэ.

Түмэр замай станциин, узловой парткомой секретарь нүх. Калиборов хадаа Агууехэ Социалистическэ Революциин 22-дохи жэлэй ой тухай доклад хэбэ. Һурагшад ба пионернүүд заседаниие амаршалба.

СЕЛЕНГЭ

Селенгын Аймгүйсэдкомой, ВКП(б)-эйн ба Комсомолой Айкомуудай хамтарһан пленум, ноябриин 6-да болоо. Түс пленумэй хүдэлмэридэ, аймагайнь түрүүшүүд—стахановцууд, ударнигууд, отличнигууд, хамтадаа 400 шахуу хүнүүд хабаадалсаба. Алдарта XXII жэлэй ой тухай доклад хэгдөө.

Ноябриил 7-ной үдэр, аймагай центр дээрэ, ажалшад хадаа Ленин-Сталинай агууехэ хэрэгтэ эсэстэ хүртэр преданнэ байһанаа демонстрацилаа. Үдэшэлэнинь, агууехэ праздника зорюулагдан, «Любовь Яровая» гэжэ пьеса табигдаһан байна. 8-най үглөөгүүр, үхибүүдэй утреник үнгэргэгдөө. Һурагшад, пионернүүд хадаа тон баяртай, хүхюугээр праздновалба.

* *

Жаргалантын сомоной, Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой колхознигууд болбол 22-дохи жэлэйнь агууехэ ойе тон ехэ дэбжэлтэтэйгээр тэмдэглээ. Ноябриин 6-най үдэшэ, баярай заседани болоһон байна. Тэрэнэй һүүлээр, Бурят-Монголой Колхозно-Совхозно театрай артистнууд һонин нааданууды гаргаһан байнад.

Тэрэшэлэн, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой колхознигууд эмхитэйгээр праздновалаа.

Минии метод

Би, Кяхтын педучилещын гурбадахи курсын студентнүүдэй дунда агитатораар хүдэлмэрилнэб. Агитатораар хүдэлмэрилхэ—энэ хадаа хүндэтэй ба харюусалгатай хэрэг, энээгээрээ омогорхоноб. Агитационно хүдэлмэреэ октябриин арбаадаар эхилээһэм.

Түрүүшынгээ занятиие, «Советскэ Союз—дэлхэйн пролетариадай Эхэ орон»—гэһэн темээр ябуулһан байнаб. Занятяа һонирхолтойгоор ба һайнаар үнгэргэхын тула һайса бэлэдхэдэг ба занятидаа тусхайта учебнигүүдые, һуралсалай бүхы хэрэгсэлнүүдые хэрэглэдэг байнаб.

Занятяа үнгэргэхэдөө, темынгээ материалнуудые богонихоноор хэлэжэ үгэһэнэйм һүүлээр, кружогто хабаадалсагшад - студентнүүд хадаа ойлгогдоогүй асуудалнуудаа асуухадань, тэдээндэнь харюу үгэдэг, иимэ методээр занятяа ябуулнаб.

Б. ГАНЖУРОВ.

Агитационно хүдэлмэриие бүри үргэнөөр ябуулхаб

Би хадаа №7 һунгуулиин участогта агитатораар хүдэлмэрилнэб. Һунгагшадай дунда хори шахуу занятинуудые ба хөөрэлдөөнүүдые үнгэргөөб.

Советскэ правительствын сэсэн мэргэн гадаадын политика тухай нүхэр Молотовой докладые дуулаад байхадаа, минии һанал болбол советскэ зуун-наянгурба миллионно арадайгаа хүсэн түгэс голостой нэгэдэнэ.

Верховно Соведэй ээлжээтэбэшэ V сессиин тогтоомжонууд хадаа бүхы арадые, тэрэшэлэн намайе, шэнэ илалтануудта зоригжуулна. Би болбол агитационно хүдэлмэреэ идейнэ- политическэ дээдэ хэмжээдэ ябуулхын ба Сессиин материалнуудые ажалшадта гүнзэгыгөөр ойлгуулхын түлөө бүхы хүсөөрөө оролдохоб.

М.М. Бухарин — Селенгын госпароходствын агитатор.

Армянска ССР-эй габияата артистка Айкануш Багдасаровна Даниелян гэгшэдэ СССР-эй арадай артисткын нэрэ зэргые олгохо тухай

ССР Союзай Верховно Соведэй Президиумэй Указаар, Спендиаровой нэрэмжэтэ опера ба балетын, армянска гүрэнэй театрай солистка, Армянска ССР-эй габияата артистка Айкануш Багдасаровна Даниелянда СССР-эй арадай артисткын нэрэ зэргэ олгогдобо.

(ТАСС).

ҺУНГУУЛИИН ОКРУЖНОЙ КОМИССИНУУДАЙ БАЙХА ГЭРНҮҮД

РОФСР-эй Верховно Соведэй Президиум болбол ажалшадай депутадуудай сельскэ ба поселково Соведүүдтэ һунгаха һунгуулиин окружной комиссинууд болбол өөрынгөө һунгуулиин округ соогоо байха ёһотой гэжэ тогтообо.

Дэбжүүлэгдэһэн кандидадуудай регистрациие үнгэргэхын тула, тэрэшэлэн, округ соохи һунгалтануудай результадуудые тодорхойлхын тула, һунгуулиин окружной комиссинууд болбол общественнэ организацинуудай, ажалшадай общественуудай түлөөлэгшэдэй, хэблэлэй түлөөлэгшэдэй хабаадалгын хангагдахаар гэрнүүдтэ суглараха ёһотой.

Сталинска блогой шэнэ илалтые хангаха

Сурпын коллективэй митингын резолюциһээ

Алдарта советскэ арадай агууехэ бүлэдэнь, Баруун Украинын ба Баруун Белоруссиин ажалшадай оролго хадаа манай ороной арадаар тон халуунаар угтагдаа. Тэрэшэлэн, бидэнэр, Селенгын госпароходствын хүдэлмэришэд, инжэнэрно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болбол энэ историческа событиие гүнзэгы баяраар, һайшаалаар угтабабди.

Верховно Соведэй ээлжээтэбэшэ V сессиин шиидхэбэринүүдтэ харюу болгон, Сталинска Гурбадугаар Табанжэлэй нэрэмжэтэ социалистическэ соревнованиие бүри үргэн далайстайгаар дэлгэрүүлжэ, үйлэдбэриин шэнэнүүд илалтануудые туйлахабди.

Баһа, ажалшадай дунда агитационно-массова хүдэлмэриие үргэнөөр ябуулжа, нютагуудахи Соведүүдтэ һунгалтануудые идейнэ-политическэ дээдэ хэмжээдэ үнгэргэжэ, Сталинска блогой шэнэ илалтые хангахабди.

АГИТАЦИОННО ХҮДЭЛМЭРИИН РЕЗУЛЬТАТ

Петропавловка (манай собкорһоо) Боргой «Овцевод» совхозой (Зэдын аймагай) дэргэдэ агитационно-массова хүдэлмэри эмхитэйгээр ябуулагдана. Совхозойнь дэргэдэхи агитколлетивтэ хамтадаа 43 агитаторнууд хүдэлмэрилнэ. Эдэнэр болбол эмхитэй һайнаар хүдэлмэрилһэнэйгөө результадта, СССР-эй, РСФСР-эй, БМАССР-эй конституцинуудые ба Бурят-Монгол республикын нютагуудахи ажалшадай депутадуудай Соведүүдэй депутадуудта һунгаха һунгалтын положениие совхозойгоо хүдэлмэришэдтэ танилсуулаа. Гадна, агитаторнууд бүхэн занятяа хэхэдээ, уласхоорондын байдалай тухай һүүлэй һонинуудые һунгагшадта хэлэжэ үгэдэг байна.

Агитколлективэй хүтэлбэрилэгшэ, агитатор нүхэр Р. И. Ильин болбол 20 шахуу заняти ба хөөрэлдөө хэбэ. Тэрэ хадаа занятидаа һайнаар бэлэдхэжэ, ехэ һонирхолтойгоор ябуулана. Тус агитколлективэйхид хүдэлмэреэ ажахын кампанинуудтай зохилдуулан ябуулһанайнь результадта, үдэрэйгөө даабаринуудые үлүүлэн дүүргэдэг хүнүүд, һүүлэй үедэ илангаяа олошороо. Жэшээлхэдэ, нүхэд Жаркой, Лиханова, Цоктоев ба бусад даабаряа саг үргэлжэ 150-160 процент хүртэр дүүргэнэ.

Цыб. Алтайский.

ҺУРГАГШАД-ОТЛИЧНИГУУД—ҺУНГУУЛИИН КОМИССИНУУДТА

Улан-Удын пригородно район доторхи һунгуулиин окружной ба участково комиссинуудай составта, 247 түрүү хүнүүд—стахановцууд, ударнигууд, служащинар, советскэ интеллигентнүүд дэбжүүлэгдээ.

Эдээнэй дунда, эхин ба хүсэдбэшэ дунда һургуулинуудай арба гаран багшанар - отличнигууд бии. Жэшээлхэдэ, 1919 ондо гражданска дайнай участник—партизан, мүнөө, № 35 дунда һургуулиин директор Николай Сергеевич Котов болбол һунгуулиин 23-дахи участково комиссиин түрүүлэгшын орологшодо томилогдоһон байна. № 35 дунда һургуули хадаа 1938-1939 онуудай һуралсалай жэлнүүдэй программые тон үндэр показательнуудтайгаар дүүргээ һэн. Баһа энэ оной һуралсалай жэлые һайн бэлэдхэлтэйгээр угтаба.

Тэрэшэлэн, № 15 окружной комиссиин түрүүлэгшэдэ Д. Б. Цоктоев (№ 20 хүсэдбэшэ дунда һургуулиин директор) дэбжүүлэгдэбэ. Мүн энэ һургуулиин һурагша Антонида Николаева болбол № 10 окружной комиссиин секретаряар томилогдоо.

Эдэ бүхы хадаа, болохоо байгаа һунгалтануудай бэлэдхэлдэ Советскэ интеллигентнүүдэй арминин тон активнаар хабаадалсажа байһые харуулна.

Ц. Ор.

ҺУНГУУЛИИН КОМИССИНУУДТА ТҮРҮҮ ХҮНҮҮД ТОМИЛОГДОО

Бурят - Монгол республикын ажалшад болбол нютагуудахи Соведүүдтэ һунгаха һунгуулиин кампаниие эхилэхэ тухай, һунгалтын үдэр тухай РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Соведүүдэй Президиумүүдэй Указуудые баяраар угтаһан байна.

Мүнөө, Улан-Удэ городой Центральна район дотор 28 участогууд ба 87 округууд байгуулагдаа. Участково ба окружной комиссинуудта үйлэдбэриин түрүү хүнүүд — стахановцууд, удаарнигууд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд, врачууд ба һургагшанар дэбжүүлэгдэбэ.

Һунгуулиин участково комиссинуудта 252 ба окружной Комиссинуудта 435, хамта 687 хүнүүд томилогдоо. Тэдэнэй дунда, Улан-Удэ городой, Центральна поликлиникын врач нүхэр Холопова Анна Павловна хадаа һунгуулиин №6 участогой комиссиин член болгогдобо.

Нүхэр А. П. Холопова хадаа Центральна поликлиникын дэргэдэхи профсоюзна комитедэй түрүүлэгшээр хоёрдохи жэлээ хүдэлмэрилэжэ байна. Тэрээнһээ гадна, нүхэр Холопова болбол эрхим агитаторнуудай нэгэн болоно.

Д. Ц.

НҮҮДЭЛ ХҮНЗОНОЙ СОВЕДҮҮДТЭ ҺУНГАЛТАНУУД

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиум болбол, һунгуулиин кампаниин үедэ, бусад союзна гү, али автономно республикын территори дээрэ, нүүжэ ошоод байһан бүлэг һунгагшад болбол ажалшадай депутадуудай өөһэдынгөө нютагуудахи Соведүүдтэ һунгалтануудта хабаадажа шадаха байна гэжэ тогтообо. Энээнэй тула тэдэ һунгагшадай гаража ерэһэн тэрэ республикада һунгалтанууд тухай положениеэр тогтоогдоһон формонуудаар һунгуулиин тусагаар округууд гү, али һунгуулиин участогууд байгуулагдаха ёһотой.

АГИТАТОРТА ТУҺАЛАМЖА

Һунгуулиин участок ба һунгуулиин округ

Һунгалтануудые үнгэргэхэ үедэ, һунгагшадай бүхы составань һунгуулиин округуудта хубаагдана. Һунгуулиин округ хадаа элдэб янзын принципүүдһээ байгуулагдана: хүн зоной тоогоор гү, али хүнзоной тооһоо дулдыдангүйгөөр, ороной территориин частьнуудаар. Жэшээлэбэл, Бельгидэ, административна-территориальна тус тус единицэнүүдэнь һунгуулиин округууд болоно: Намюр, Лимбург, Люксембург провинцинууд болбол һунгуулиин тусхайта округууд болодог. Олонхи оронуудта (Англи, США, Франци) һунгуулиин округ бүхэн, нэгэ нэгэ депутадуудые эльгээдэг байна.

Гансал манай орондо һунгуулиин сталинска законой ёһоор, һунгуулиин округуудые эмхидхэлгэ хадаа һунгагшадай бодото тэгшэ эрхые, һунгагшадтаяа депутадай нягта холбоое хангана. Һунгуулиин округ бүхэндэ, голосовани хадаа, буржуазна оронуудайхидтал адали списогүүдээр бэшэ, харин тус тус кандидатура бүхэн тушаа хэгдэнэ.

Союзай Соведтэ һунгаха һунгуулиин округуудые байгуулалгын принципүүд хадаа Национальностьнуудай Соведтэ һунгаха һунгуулиин округуудые эмхидхэлгын принципүүдһээ илгаатай байгаа һэн, юуб гэхэдэ, СССР-эй олонтоото арадуудай специфическэ национальна интересүүдые дүүргэгшэ орган байһан тула Национальностьнуудай Совет онсо үүргэтэй ба удхашанартай байна.

Союзай Соведтэ һунгаха һунгуулиин округууд болбол иимэ принципээр байгуулагдаа һэн: нэгэ округта 300 мянган хүнзон ороһон, тиихэ зууран округууд бүхэн нэгэ нэгэ депутат эльгэһэн байна. Национальностьнуудай Соведтэ һунгаха һунгуулиин округууд болбол иимэ принципээр байгуулагдаа һэн: союзна республика бүхэн һунгуулиин 25 округуудта хубаагдаһан, автономно республика бүхэн һунгуулиин 11 округуудта, автономно область бүхэн—һунгуулиин 5 округта хубаагдаһан ба национальна округ бүхэн һунгуулиин нэгэ округ болоһон байна.

Национальностьнуудай Соведтэ һунгаха һунгуулиин округуудые иимээр эмхидхэлгэ хадаа СССР-эй бүхы ехэ ба бага арадуудай хүсэд дүүрэн, тэгшэ эрхые хангана ба Советскэ засагай национальна политикын принципүүдтэй хүсэд дүүрэнээр зохилдоно.

Бурят-Монгол АССР-эй нютагуудахи Соведүүдтэ һунгаха һунгалтын закон болбол һунгагдаһан Соведүүд хадаа тоогойгоо талаар, тон ехэ гү, али дэн бага байхагүйнь тула, аймаг, город, сельсовет бүхэнэй онсо өөрэ байдалые харалсажа, ажалшадай депутадуудай тусхайта Соведүүдтэ һунгаха һунгуулиин округуудые байгуулгын тусхай нормануудые тогтооһон байна.

Аймаг бүхэндэ, ажалшадай депутадуудай аймагай Соведтэ һунгаха 60-һаа олон бэшэ ба 25-һаа үсөөн бэшэ округууд тогтоогдоно. Городской Соведүүдтэ һунгалтануудай талаар—350 хүнзонтой округууд байха, зүгөөр һунгуулиин 25 округуудһаа үсөөн бэшэ. Улан-Удэ городто—һунгуулиин нэгэ округ болбол 500 хүнзон бүхэндэ тогтоогдоно. Городской районуудта һунгуулиин округуудые байгуулгын нормонь—нэгэ округта 500 хүн, зүгөөр 35 округуудһаа үсөөн бэшэ. Сельскэ, сомоной, хошуунай, посельково Соведүүдтэ һунгаха һунгуулиин округуудые байгуулгын нормань—25-һаа олон бэшэ ба 9-һөө үөөн бэшэ һунгуулиин округууд.

Голосованиин процессиие хүнгэдхэхын, бюллетенинүүдэй тоололгые түргэдхэхын тула, һунгуулиин участогууд байгуулагдадаг.

Һунгуулиин Сталинска закон болбол һунгуулиин территориальна участогуудые бии болгоно, тэрэшэлэн, больницануудай дэргэдэ, суднанууд дээрэ ба бусад газарнуудта һунгуулиин участогууды байгуулгые уридшалан хараалана.

Һунгуулиин участогууд болбол городто ба ехэнүүд сельсоведтэ, 1500-2500 ажаһуугшадһаа байгуулагдана. 2 мянгаһаа доошо бэшэ хүнзонтой сельсовет болбол, гуримай ёһоор, һунгуулиин нэгэ участок болоно, зүгөөр хэрбээ тэрэнэй составта, 500-һаа үлүү хүнзонтой деревнинүүдэй байгаа һаа, тэдэнэр һунгуулиин тусхай участогууд болоно.

100 хүн зонтой поселогуудта (манай республикын хойто районуудта шэнэ поселенинүүд байдаг) һунгуулиин округуудые байгуулгые хараалагдадаг байһанда, хүнүүд тухай сталинска анхарал тодоор харагдана. Энэ анхарал болбол 50 хүнтэй воинско часть бүхэндэ һунгуулиин тусхай участогые байгуулаха эрхые олгоһондошье харагдана. Һунгалтануудта бэлэдхэлдэ ба тэрэнэй ябасада, һунгуулиин участок болбол тон ехэ ба харюусалгата үүргые дүүргэдэг байна.

СССР-эй, РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ һунгалтануудай үедэ, һунгуулиин участок болбол һунгуулиин округой хубинь болодог байгаа. Мүнөө, нютагуудахи Соведүүдтэ һунгалтануудай үедэ, һунгуулиин нэгэ участогай территори дээрэ һунгуулиин хэдэн округууд байха байна. Энэ болбол, һунгуулиин участогууд ба һунгуулиин округууд олон янзын принципүүдээр эмхидхэгдэдэг дээрэһээнь болоһон байна. Тогтоогдоһон тоото хүнзонһоо тусхайта Соведтэ нэгэ депутадые һунгахын тула хэгдэһэн һунгуулиин округ байгуулагдана. Һунгуулиин участогые байгуулга болбол тус тус участогта ажаһуудаг бүхы һунгагшадта голосованиин процессиие нэгэ газарта эмхидхэхын тула хэгдэнэ.

Округ ба участок болбол, олонхи ушарнуудта, адали байдаггүй. Жэшээлэбэл, СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтын үедэ Союзай Соведтэ һунгаха округууд болбол 300 мянган хүнзонһоо байгуулагдаһан байгаа, тиимэһээ бюллетеньнүүдые үгэхын тула, тиимэ олон тоото һунгагшадта һунгуулиин бэеэ дааньхай, нэгэ участок эмхидхэгдэжэ шадагдахагүй байһань мэдээтэй байна. РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха округууд болбол 150 мянган хүнзонһоо, БМАССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха округ 6 мянган хүнзонһоо байгуулагдадаг байгаа, мүн тиимэ лэ тоото һунгагшадта, һунгуулиин нэгэ участок бии болгогдожо шадагдахагүй байһань эли. Тиимэһээ, СССР-эй, РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ һунгалтануудай үедэ, **һунгуулиин участок болбол һунгуулиин округай зарим хубинь болоһон байгаа.**

БМАССР-эй сельскэ Соведүүдтэ һунгалтануудай үедэ, һунгуулиин округууд болбол, нэгэ округта 100 хүнзоной байха нормоор тогтоогдоно. Бюллетеньнүүдые абалгын тула иимэ тоото һунгагшадта, һунгуулиин тусхай участогые эмхидхэхэнь практическа аргагүй ба оройдоошье таарахагүй байна. Хэрбээ, голосованиие хэдэн газарнуудта—сельскэ Соведүүдтэ һунгаха участогые аминдань, аймагуудай Соведүүдтэ һунгаха участогуудые аминдань эмхидхэхэ болоо һаа,—һунгагшадта тон таарамжагүй байха һэн.

Эдэ бүхы ушар байдалнуудые харалсажа, нютагуудахи Соведүүдтэ һунгаха һунгуулиин участогууд болбол һунгагшадта ехэшэг амар болгохын тулада, бүхы нютагуудахи Соведүүдтэ голосованиие нэгэ газарта, нэгэн доро үнгэргэгдэхөөр эмхидхэгдэнэ.

Тиимэ дээрэһээ, сельскэ, сомонуудай, хошуунуудай, поселогуудай Соведүүдтэ һунгалтануудай үедэ, һунгуулиин нэгэ участогай территори дээрэ, һунгуулиин хэдэн округууд байха байна.

Аймагуудай Соведүүдтэ һунгалтануудай үедэ, һунгалтануудай нормонуудһаа дулдыдан, зарим ушарнуудта, һунгуулиин участок болбол һунгуулиин хэдэн округуудта **ниитэ** байха гү, али һунгуулиин округтай **тааралдаха** гү, али һунгуулиин округай зарим хубинь боложо шадаха байна. Тиимэ ушар хадаа городской Соведүүдтэ һунгалтануудай үедэ ба городуудай районно Соведүүдтэ һунгалтануудай үедэ үзэгдэхэдээ болохо.

Һунгуулиин участок бүхэнд[а] ажалшадай депутадуудай нютагуудахи Соведүүдтэ һунгалтануудай тула, алдар, нэрэ, обог, наһа, ажаһуудаг газар, мүн тэрэшэлэн ажалшадай депутадуудай тусхайта Соведтэ һунгаха һунгуулиин округуудай номернуудай заалгатайгаар, алфавитна ёһоор зохёогдоһоп, һунгагшадай ниитэ спис[о]гүүд байха.

Тэрэ болбол, һунгагша бүхэнэй нэрэнүүдтэй зэргэсүүлэн, (һунгагша бүхэнэй ажаһуудаг газарһаа дулдыдана) һунгагш[а] хадаа һунгуулиин ямар округ со[о] сельскэ Соведтэ голосовалаха байһаниинь, һунгуулиин ямар округ соо поселково Соведтэ голосовалаха байһаниинь, һунгуулиин ямар округ соо аймагай Соведтэ голосовалаха байһаниинь табигда[һан] байна гэжэ харуулана.

Энээнтэй зохилдуулан, һунгагша хадаа сельскэ Совет ба аймагай Соведтэ һунгаха гү, али поселково Совет ба аймагай Соведтэ һунгаха гү, али районуудай мэдэлгэтэй городуудта (Кяхта, Джидастрой, Мысовск) городской Совет ба аймагай Соведтэ гү, али районуудай хубирилгатай городуудта (Улан-Удэ город)—городской Соведтэ ба районой Соведтэ һунгаха һунгуулиин бюллетеньнүүдые абаха байна. Тус тус Соведүүдтэ һунгалтын бюллетеньнүүд хадаа элдэб үнгэнүүдтэй байха. Голосуудые тоололго хадаа һунгуулиин округ бүхэндэ тус тустань хэгдэхэ байна.

В. КРЕПША.

Харюусалгата редактор Р. БИМБАЕВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, Центросоюзная, 19. Телефоны: отв. редактора—3-44, отв. секретаря—3-23, отд. партийной жизни—7-55—2 зв., сельхозотдел—7-55, отдел кадров—5-07.

Типография НКВД БМАССР. Бурглавлит №1811